

tantur, recogniti & aucti autore M. Stephano Riccio. Anno 1575. Liber, ut ego quidem opinor, autoris manu scriptus.

CCXXXIX.

Collectanea de numismatibus Saxonis.

CCXXXIX. — CCLXIII.

Magnum ac novum opus continens descriptionem vitae, imaginum, numismatum omnium tam orientalium, quam occidentalium imp. ac tyrannorum, cum collegis, coniugibus liberisque suis, usque ad Carolum V. imperatorem, a IACOBO DE STRADA, Mantuano elaboratum. Anno Domini MDL. Volumina XXXI. dedicata hoc ipso anno clariss. & ampliss. Domino Ioanni Iacobo Fuggero in Kirchberg & Wissenhorn comiti.

De nostris codicibus in Licinio desinentibus iudicium tulit Struvius introductionis ad notitiam rei literariae cap. I. §. IX.

Inter cimelia rariora (bibliothecae Gothanae) adservantur aliquot Tomi Iacobi de Strada, in quibus rarissimi nummi Romani consulares & imperatorii stupendo labore & arte mirabili delineati sunt. Horum picturas singulas, singulis coronatis constitisse auctor est Occo in epistola Msta ad Amarbachium apud Patinum, in introductione ad historiam numismatum cap. XXIV. p. 188. Similia in Caesaris Vindobonensi extare testatur Lambecius Bibliotheca Caes. Tom. I. p. 77. Quid Seckendorffius de hoc opere, aut potius partibus eius prioribus, iudicavit, docebit lectores eius ad Bosium epistola, quam ex autographo adscribemus.

Legeram heri, Vir clarissime, dum curru vehor, tempusque & iter fallo, Exercitationes tuas, de Pontifice Maximo veteris Romae & alteram illam de Clinicis: Quo magis itaque eruditionem tuam studiumque de bonis literis egregie merendi omnibus approbas, eo impensius mihi allaborandum duco, ut faveam commodis tuis & affectui erga Te meo aliquo modo satisfaciam. Sane cum coenarem heri apud Illustrissimum Principem Wilhelmum Saxoniae Ducem, ac sermo de Academia vestra incideret, praesentibus Nobilissimis Amplissimisque Viris Dn. Zacharia Prubschenckio Ducatus Ifennaccensis Praefide, & Eustachio Brinckio, Camerae, uti vocant, Consiliario, non omisi eam de Te mentionem facere, quam exigebat illa diligentia tua & felicitas ingenii: ut spes sit, si quid in aula posthac desideres, non facile repulsam esse laturum: Sed vide, quomodo alia quoque se obtulerit occasio, ut meminisse Tui possem,

& has ad Te literas dare. Cum hodie statim atque illuſceſceret, Principem accederem, diſcedendi veniam impetraturus, Is non denegabat eam quidem, verum tempus variis ſermonibus trabens, tandem in Muſeum illud ſuum libris aliquot atque instrumentis Mathematicis refertum, me introduxit, oſtenditque non ſolum inter alia libros illos numiſmatum veterum, de quibus proximis diebus mecum locutus eras, ſed etiam literas Illuſtriſſimi fratris ſui, Ducis Erneſti, Principis mei legendas dedit, quibus rogabatur, libros illos commo- dato dare & deſcribendi copiam facere. Volente itaque Illuſtriſſimo Wil- helmo, tria priora volumina, ſunt autem ſi recte obſervavi, ad 15. vel 18. mecum Gotham transvehenda accepi, quibus deſcriptis atque reſtitutis caeteri ſubinde transmittentur. Cum vero nulla prorſus explicatio adieſta ſit nummis, nec omnino careant mendis in deſcriptione commiſſis, admonui Illuſtriſſimum, defectibus iſtis ſupplendis non alium Te magis idoneum fore: Quod benigne accepit Princeps, & ſpem fecit, ſe aliquando Te in aulam evocaturum atque hac de re tecum acturum eſſe. Praeterea cum libri ipſi nunc ad manus meas veniant, dubitare non poteris, quin cupidiffime, ſi quid velis, ex iis Tibi communicaturus ſim. Quoniam autem haec per otium ſcribo, dum praeter ſpem mihi hac in urbe pernoctandum eſt, tardius dimiſſo Vinaria, de auctore ac ſtructure operis quaedam adiciam: Concinnati ſunt libri à Iacobo Strada Mantuano, ſumtu, uti videtur, Antonii Fuggeri Comitum, circa annum 1550. Titulus promittit vitas & numiſmata omnium Imperatorum atque Tyranno- rum, Orientis & Occidentis, eorumque coniugum ac liberorum, à Iulio Caesa- re ad Carolum V. Quod autem vitas attinget, de iis nihil reperias niſi brevis- uſculas quasdam inſcriptiones, de natali, rebus geſtis, ac morte Principum, ad imitationem veterum lapidum effictas, quas alibi editas legiſſe puto, quamvis autor mihi nunc non ſuccurrat; Numiſmatum vero effigies forma longe maiori & eleganter delineatae totum opus abſolvunt, in quo ipſa mole oſten- tationem quaeſiſſe videtur autor in ſingulis enim foliis, quae magna ſunt & uti vocant regalia, una tantum facies nummi conſpicitur. Quantum vero ex cursoria inſpectione trium priorum voluminum, quibus nummi à Iulio Caesa- re & Triumviris, qui poſt mortem eius Rempublicam invaſerunt, cuſi compre- henduntur, iudicare potui, peſcavit aliquando compiler in ipſo ordine ſive collocatione, deceptus una nummi facie, quae forte Iulium Caesarem refere- bat, cum ex altera poſterioris Imperatoris nomen Traiani puta vel Hadriani manifeſto apparet. Porro annon nummi plerique ab Occone vel Octaviano Strada aut aliis iam editi ſint, affirmare vel negare non auſim, priusquam collationem cum libris impreſſis & Manuſcriptis hic fieri curaverim, quod ſa- cturus ſum, quam primum licebit: illud ſummopere optandum eſſet, ut nummi ipſi, uti quidem eos vidit Illuſtriſſimus Wilhelmus, verum nanciſci non potuit,

cum libris essent coniuncti: interim tamen his ipsis non sine fructu atque delectatione uti possumus &c. claudam prolixam epistolam quaestiuicula, quid sit in nummis Cleopatrae sive Antonii, ΟΣΣΑΝΣΩΤΗΡΑ, ita enim habet Graeca inscriptio: Κλεόπαιτρα βασιλίσα ὄσσανσωτήρα. Alius gignendi casum enunciat: Κλεοπάτρης βασιλίσης ὄσσανσωτήρας ex altera parte scriptum est: Μέγρος Αντόνιος εἰονίσης, ἀντοκράτωρ, τριῶν ἀνδρῶν, quae satis plana ruunt; sed prius illud non intelligo, nec à me melius quam à Te explicabitur. Respondebis, quando commodum videbitur: Vale interea & me, uti coepisti, ama.

Erfurti ad 5. Xbr. 1657.

Tomus XXXI. non pertinet ad ceteros codices, sed peculiare opus est primis XII. imperatoribus ex numis cognoscendis destinatum, cuius nos titulum & praefationem hoc loco exhibebimus.

Series Imperatorum Romanorum ac Graecorum & Germanorum omnium a C. Iulio C. F. C. N. Caesare usque ad Maximilianum II. Caes. P. F. Aug. una cum Liberis Patrimis atque Matrimis ex A. A. A. numismatibus quam fidelissime delineatis: Inferuimus etiam iuxta tempora Hexarchos & Longobardorum Reges omnesque cum ipsorum elogiis breuiter descriptimus ex musaeo Iacobi de Stradae Mantuani Caes. Antiquarii Civis Romani.

Complures sunt anni, quod nos in omni antiquitatum genere elaboramus, numismatum videlicet, tum etiam marmoris, aerisque statuarum, inscriptionum atque aliarum quoque rerum, quas longum esset sigillatim recensere: quemadmodum meo in musaeo licet videre; praesertim vero in meo XII. linguarum Dictionario: Illud enim universi terrarum orbis antiquitates, una cum earum explicationibus complectetur. Verum cum Dictionarium illud immensi operis sit, interea recreandi animi gratia privatim excerpti, ac una contuli omnium Imperatorum seriem, incipiens a C. Iulio Caesare & finiens in Maximiliano II. Imperatore, benignissimo Domino meo: id est singulorum Imperatorum singula numismata, ita quoque, ut quodlibet numisma habeat alteram partem expressam. Deinde sub quolibet Imperatore singula numismata, ex singulis quae reperiuntur formis, similiter cum alteris eorum partibus expressis: hoc est Uxoribus, filiis, affinibus, (quemadmodum in Indice apparebit, in quo caput erit descriptum, cum altero latere, iccirco ut qui perspicier, maiorem capiat voluptatem, pleniorumque intelligentiam habeat: est enim huiusmodi numismatum studium profecto ab aliis diversum,